

Arkivsaknr   20/03380-3
Saksbehandler   Christine Dahl

Saksgang
Miljø-, klima- og samferdselsutvalget

Møtedato
12.03.2020

Dispensasjon til bruk av snøskuter i Tromsø kommune i forbindelse med skadefellingstillatelse 2020-2023

Innstilling til vedtak:

- Nord Troms Interkommunale skadefellingslag ved Lyngen kommune innvilges dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i utmark i forbindelse med bruk av snøskuter til sporing av rovvilt.
- Dispensasjonen hjemles i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6.
- Vilkår skal følges
- Dispensasjonen gjelder for den delen av Tromsø kommune, vist på vedlagte kart, avgrenset av verneområdegrense for Lyngsalpan landskapsvernområde i øst, kommunegrense mot Balsfjord i sør, og E8/Rv 91 i vest og nord.

Britt Elin Steinveg
Kommunedirektør

Mette Mohåg
Avdelingsdirektør Bymiljø

Hva saken gjelder

Tromsø kommune mottok 30.01.2020 søknad fra Nord Troms Interkommunale skadefellingslag ved Lyngen kommune på bruk av snøskuter til sporing av rovvilt i Lyngsalpan landskapsvernområde. Ettersom det geografiske området for skadefelling ofte vil berøre nabokommunene, har Tromsø kommune mottatt søknad om dispensasjon til bruk av snøskuter ved gitt skadefelling. Det søkes om dispensasjon for nåværende kommunestyres valgperiode 01.02.2020 – 04.05.2023. Dispensasjonen har som formål å ligge vakant, og aktiveres innenfor skadefellingstillatelsens tidsrammer og geografiske utstrekning gitt i hvert enkelt skadefellingsvedtak fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark. Formålet er å kunne gi en smidig saksgang for å effektivere forsøk på skadefelling når vedtak foreligger.

Saksutredning

All motorferdsel i utmark er forbudt jf. § 3 i motorferdselloven. Søknad om motorferdsel i utmark i forbindelse med skadefelling skal behandles etter § 6 i den nasjonale forskriften. Her heter det at «I unntakstilfelle kan kommunestyret – (eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer) – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 til § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte».

Ettersom bruk av motorkjøretøy ved en skadefelling ikke er direkte hjemlet i lov om motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag, skal alle søknader behandles etter forskriftens § 6, som igjen må behandles i politisk utvalg. Dette fører til store utfordringer med tanke på oppdragets tidsperspektiv og ressursbruk. Bruk av snøskuter til sporing ved en skadefelling er ett viktig hjelpemiddel for å lokalisere skadedyret så fort som mulig og for å begrense tidsbruken som er gitt ved en skadefellingstillatelse, utstedt av Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

Dispensasjon kan gis etter vurdering av følgende vilkår:

- Søkeren må påvise et særlig behov
- Behovet må ikke knytte seg til turkjøring
- Behovet må ikke kunne dekkes på annen måte
- Behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdselen til et minimum

Nord Troms Interkommunale skadefellingslag administreres av Lyngen kommune v/Skogbrukssjefen i Nord Troms. Skadefellingslaget består av 10 faste jegere med pr. i dag, Olaf Opgård som skadefellingsleder. Skadefellingslaget tar skadefellingsoppdrag på rovvilt som har påført skader på bufe, tamrein mv. Ett skadefellingsoppdrag skjer kun ved at en skadefellingstillatelse er utstedt av Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal også prinsippene i lovens §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder. Prinsippene i §§ 8 -12 gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Det er formålet med selve transporten som er avgjørende ved vurdering om det foreligger et unntakstilfelle og «særlig behov» som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke kan dekkes på

annen måte. Det vektlegges at formålet med dispensasjonen er til bruk av snøscooter til sporing av skadedyr. I tillegg er formålet med skadefellingsoppdrag å bedre tapsstatistikken for beitedyr i utmark, samt å legge til rette for bedre dyrehelse.

I dette området på østsida av Sørfjorden i Tromsø kommune beiter om lag 1.750 sauer og lam på utmarksbeite. Her er gode utmarksbeiter som har stor betydning for de sauebesetningene som sokner til både Lakselvbuktområdet og utover ved Jøvik. Det har enkelte år vært rapportert om ekstraordinære tap av småfe fra noen av besetningene i området.

Ivgolåhku reinbeitedistrikt dekker hele den sørlige Lyngenhavvøya, fra Lyngseidet til Laksvatn (900 km²). For sommerbeitet på den sørlige halvdel av Lyngenhavvøya er den fastsatte beitetiden fra 01.03 til 31.12, fra Lakselvdalen i sør til Jøvik i nord. Dette området er godt egnet som kalvingsland og tidlig høstbeite. For hele distriktet ligger reintallet på 2300, og med normal kalvingstilvekst betyr det at der er over 4000 rein på sommerbeite. Hvert år har distriktet store tap av kalver til rovdyr. Fra en reindriftsfaglig vurdering gjort av styret for Ivgolåhku reinbeitedistrikt, så anbefales at det gis tillatelse til skadefelling.

Vurdering etter naturmangfoldloven:

Skadefelling av store rovdyr anses som et nødvendig tiltak i forbindelse med nasjonal forvaltning av artene. Bruk av snøscooter for å lette arbeidet med skadefellingen vil medføre en del støy, og vil også på annet vis kunne forstyrre viltet i det aktuelle området. Stillhet er en viktig verdi i natur og utmark, både for folk og dyr, særlig vinterstid. Det er flere vinterbeiteområder for elg innen området, og ellers normale forekomster av annet vilt. Omfanget av motorferdsel skal derfor holdes så lavt som mulig. Forstyrrelsene i området vil under skadefellingsoppdrag være av forbigående karakter og vurderes å ikke være uakseptable dersom kjøringen blir gjort på en hensynsfull måte. Forvaltningen har god nok kunnskap om virkningen av å dispensere til formålet. Kunnskapsgrunnet anses derfor godt nok (naturmangfoldlovens § 8), slik at føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 ikke kommer til nytte.

Alle søknader om dispensasjon skal vurderes individuelt, men det er likevel en viss fare for at tillatelser vil kunne skape presedens for lignende søknader. Dette er imidlertid et spesielt tilfelle der uttak av rovvilt er viktig for beitenæringen i det gjeldende området. Området er karakterisert som et B-område, og da skal beitenæringen prioriteres før rovviltet. Det vil derfor ikke være automatisk sammenlignbart i andre områder, og dermed ikke direkte overførbart. Den reelle sjeldenheten av faktiske skadefellinger, og omfanget av kjøringen vil ved oppfylling vilkårene i saken ikke ha nevneverdig betydning for den samlede belastningen i området, jfr.

naturmangfoldlovens § 10. Tiltakshaver er pliktig å iverksette de tiltak som er nødvendig for at naturmangfoldet ikke skal bli skadelidende ved gjennomføring av kjøringen.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 vurderes som lite relevante i denne sammenhengen.

Tromsø kommune gjør oppmerksom på at det er nødvendig med grunneiers samtykke til motorisert ferdsel. Dersom det er umulig å nå berørte grunneier(e), f.eks. på grunn av uoversiktlige eiendomsforhold, kan varsel foretas ved kunngjøring i lokalpressen. Det må likevel søkes å nå hver enkelt direkte så langt det er mulig.

Vilkår

- Dispensasjonen er gyldig frem til 04.05.2023 i Tromsø kommune
- Dispensasjonen er kun gyldig i kombinasjon med utstedt skadefellingstillatelse fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark, og gjelder kun i samme tidsrom som aktuell skadefellingstillatelse
- All kjøring skal skje etter egen sikkerhet og vurdering

- Dispensasjonen gjelder bare for godkjent skadefellingspersonell
- Antall turer er ikke begrenset, men det forutsettes at all motorferdsel begrenses til et minimum innenfor skadefellingstiltak gitt av Fylkesmannen med begrenset tidsrom, geografisk virkeområde og formål for dispensasjonen.
- Dispensasjonen gjelder bare på frossen, snødekt mark til grovlokalisering av dyr (innringing for utsjekk av inn – og utspor). Kjøringen skal ikke medføre skader i terrenget.
- Dispensasjonen gjelder også for utkjøring av mannskap som skal delta på skadefellingen.
- Alle kjøretøy som deltar i aksjonen skal ha kopi av dispensasjonen med under kjøring
- I etterkant av hvert skadefellingsoppdrag skal forvaltningsmyndigheten sende rapport på eventuell kjøring på område som tilhører Tromsø kommune. Rapport sendes til Christine.Dahl@tromso.kommune.no, Rapport skal sendes så snart som mulig etter endt oppdrag.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at det gis dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i utmark til det omsøkte formålet i henhold til innstillingen i saken.

Vedtakskompetanse

Klima-, Miljø- og Samferdselsutvalget

Vedlegg

- Kart som viser område for dispensasjon